

ఆ సూర్యుని ప్రభువు వేళ సోమనాథుని రమణీయ దేవాలయం వింతవింత అందా లతో వెలిగిపోయింది. తెల్లని గోడలపైన అ ప్రభువుమూర్తుని అరుణ కిరణాలుపడి బంగారుపూతి పూసివేసిన తళతళలాడాయి. పర్యత ప్రాంతాలలో చలననీడనిచ్చే పెద్దపెద్ద వృక్షాలూ, సురుగులకక్కే కెరటాలతో తళతళలాడే సముద్రపు నీలిరంగునీళ్ళూ, తెల్లని చలువరాతి మెట్లకేణులూ సోమ నాథుని ఆలయ సహజశోభను ద్వీగుణోక్తం చేసివేశాయి. ఆ అపూర్వ సౌందర్యాన్ని చూస్తూ ముగులయిపోయే యాతికులుముటుకు ఆ సాయంకాలసమయంలో అక్కడ కనబడ లేదు ఆ సమయంలో ఆ దేవాలయ ఆవరణలో సమావేశమయిన వారందరి ముఖాలలోనూ దైవ్యభావమే వెయ్యివిధాల ప్రస్ఫుట మయింది. అక్కడ చేరిఉన్న వారిలో సగం మంది దేవాలయ అర్చకులూ, అభి కారులూను. మిగిలినవారు ఊరిలో ప్రజలు. వారంతా కూడా భీతదృక్పథంతోనే నలువైపులా చూస్తూ మధ్యమధ్య తలలు వంచుకొని నిటూర్పులు విడుస్తున్నారు వారిలో అతివృద్ధుడైన అర్చకుడు ఒకాయన మటుకు నిబ్బరమైన మనస్సుతో, ధైర్యం పురి కొల్లుతూ ప్రసంగించసాగాడు.

“నామటుకు నాకేమీ భయం కలగటం

విగ్రహవిధ్వంసం

చారిత్రక గాథ

“లేదు నునూ! ఆష్టినస్తాననుంచి క్రూరవృద్ధ యుడైన మహమ్మదు పెద్ద సేనావాహినీతో దక్షిణాపథానికి పురోగమిస్తే పురోగమించు గాక అంతపెద్దసైన్యాన్ని సింధు ఎడారిలో నుంచి తీసుకురావటం నిజంగా మూర్ఖ కార్యమేనని నా అభిప్రాయం”

ఇలా అంటూనే అక్కడ వున్న వారందరి క్షణీ ఒకసారి చురుకుచూపులతో చూశాడు ఆ వృద్ధుడు. కాని వారెవరికీ ఆవాక్యాలతో కాస్తయినా ధైర్యం కలిగినట్లు స్ఫురించలేదు ఆయనకు. పూర్వంలాగే

జిమ్మి సుశీలారాణి

వారంతా తలలువంచుకొని నేలవంకేమాస్తూ కూర్చున్నారు వారికి ధైర్యం కలిగించేందుకు వృద్ధుడు మరోవాక్యం పలుకువోయాడు. అసమయానికి సరిగా ఒక వార్తాహరుడు త్వరత్వరగా అక్కడికి గుఱ్ఱంమీదవచ్చి గుఱ్ఱందిగి దానిని దేవాలయం ఎదుటవున్న వటవృక్షానికి కట్టివేసి వారిదగ్గరకు వచ్చాడు.

విగ్రహ విప్లవం

సభ్యులంతా ఆత్రంగా అతనివైచే ఏమివార్త చెబుతాడోనని చూస్తూ ఉండిపోయాడు. వృద్ధ అర్చకుడుకూడా మునివేళో తలని గడ్డెంలలోని పండుగిరోజాలను దువ్వుకొని ఆ రౌతుకేసి చూశాడు. రాజధాని నగరం నుంచి ఎక్కడా ఆగకుండా నిరంతర ప్రయాణం చేసినట్లు ఆ రౌతు ఒకక్షణం విశ్రాంతి తీసుకొని అలసట తీరగానే వారందరితో వివరంగా పరిస్థితులన్నీ చెప్ప సాగాడు.

“ప్రభుత్వమంతా కేత్రపు నెదుర్కొనే సన్నాహాలలో వుంది. మహారాజుకూడా పెద్దసైన్యాన్ని సమకూర్చుకున్నారు. రాజ్యం లోని స్త్రీలంతా తమ నగలూ, బంగారు ఆభరణాలనూ అన్నిటిని కరిగించివేసి దేశంలోవున్న రాజులకూ సైనికులకూ ధన సహాయం చేస్తున్నారు”

మధ్యలో కొద్దిసేపు అతమ ఆగాడు. కొద్ది సేపు నిశ్శబ్దం అక్కడ వ్యాపించింది. అక్కడ చేరినవారి మనస్సులోని భయాతి క్షయం వలనే నలనలని చీకట్లు ఆ ప్రదేశ మంతటా చుట్టివేశాయి. ఆ చీకటిలో పర్వత పంక్తులూ, వృక్షసమూహాలూ వికృత రూపాల ధరించిన పితాచాలలాగ వారి మనస్సుల్లో

దిగులుకొలిపాయి. ఆ రౌతు తిరిగి మంద స్వరంతో ప్రసంగించసాగాడు.

“మహమ్మదు శ్రీ సోమనాథ దేవాలయాన్ని దోచుకుతీరతానని గట్టిప్రతిజ్ఞ చేశాడనే నీలివార్త బలంగా సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నట్లు ప్రభుత్వానికి తెలియ వచ్చింది ఈ పవిత్ర దేవాలయంలో గొప్ప సంపద దాచిపెట్టబడి వుందని అతను విన్నా డట.”

ఇది వింటూనే వృద్ధ అర్చకుడు ఒకమారు కంపించి పోయాడు. కాని మరుమిషుమే తనను తాను సంభాళించుకున్నాడు. ఆ వార్తా హరుని ప్రక్కనే ఆ సీనుడయి ఉన్న యాతికు డోకడు సంభాషణలోకి వస్తూ “మహమ్మదు మునుపే అపార భాగ్యవంతు డని విన్నాను. అతని పేటకుక్కల మెసలకు సుమారు నాలుగైదు వందల సువర్ణ నాణకాల విలువచేసే పట్టెడలు, అవి ధరించ టానికి ముత్యాలూ, వజ్రాలూ పొదిగిన దుస్తులూ వుంటాయనికూడా చెప్పకునే వారు అంతా,” అన్నాడు.

చుట్టువక్కలవారిలో ఒకరిద్దరు ఆవార్తకు విసుపోయి అతని కేసి చూశారు. “మహమ్మదు ధనవంతుడవనీ, పేదవాడవనీ. శ్రీ సోమనాథుని దోచుకునే విషయంలో

మటుకు ఆమోచ్చుడు ఎన్నటికీ విజయ్య పొందలేడు. ఆ పరమేశ్వరుని మహిమ అద్వి తీయమైనది” అంటూ వృద్ధుడు శ్రీ సోమనాథుని వైపు ఒక సారి తిరిగి నమస్కరించాడు. అయిన ముఖంలో భక్తిభావం పొంగి పొరిపోయింది మరోసారి ఆయన ఆవారాహరునివైపు తిరిగి, సమృద్ధి తేని స్వరంతో “అమోచ్చురాజు తన అపార సేనా వాహినీ నంతనూ సింధువిదారిని దాటించి ఎటూ సురక్షితంగా తీసుకురాగలడు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఎలా తీసుకొనివస్తాడో ఎవరెరుగుదురు? దారిలో చాలామంది విపరీతమైన దాహంతో మరణించారనీ, కొందరు ఆ భయంకరమైన ఉష్ణాధిక్యానికి ఉద్యుతులయిపోయారనీ తెలిసింది. కాని అందువలన మహమ్మదు కేవీ లోటుకలగదు. అతనిసేన అపార మైనది.” వార్తాహరుని యీ జవాబుతో సభ్యులలో తేజమాత్రంగా నైనా ఉండే ధైర్యం కానూ కురించిపోయింది. చిక్కని చీకట్లు వారి మనసుల్ని, పరిసరాల్ని ముంచేత్తివేశాయి క్రమక్రమంగా విషణ్ణ పదనాలతో అర్చకులంతా సోమనాథుని సంధ్యార్చనకోసం లేచి వెళ్లిపోయారు. ప్రజలుకూడా నెమ్మది నెమ్మదిగా సాగి పోయారు. చివరకు వృద్ధ అర్చకు డొక్కడే ఆ చీకటిలో నిలిచి ఒక వేడి నిట్టూర్పు విడిచి వేసి “సోమనాథుడు తన సుందర దేవాలయ వినాశానికి ఓర్చుడు” అని తలపోస్తూ త్వర త్వరగా గర్భగుడిలోకి వెళ్లిపోయాడు. ఆ తరువాత గుడిలోనుంచి పవిత్రమంత్రాలు కర్తవేయంగా వినవచ్చాయి.

2

వృద్ధ అర్చకునివలె ధైర్యంలో ఉండలేని దేవాలయ తదితరాధికారులు, సేవకులు దేవాలయ రక్షణకి తగినయేర్పాట్లు చేసుకోవటంలో నిమగ్నులయిపోయారు. గోడలు, ప్రాకారాలూ అపీ బలిపమైనవే. అయినప్పటికీ వారిలో భీతిమటుకు పోవటంలేదు. మహమ్మదు తన దండయాత్రలో గ్రామాలనూ, నగరాలనూ, పల్లెలనూ దోచుకుంటూ వేలాది ప్రజలను వధిస్తూ విజయోత్సాహంతో క్రమముగా ముందుకు సాగిపోతున్నాడనే వార్తలు ఎప్పటికప్పుడు వారికి తెలియవస్తూనే ఉన్నాయి. మహమ్మదు తన చేతికందినంత సంపదనూ భాగ్యాన్ని మోసుకుపోతున్నాడు. అతన్ని ఎదుర్కోవటానికి వచ్చేజనం మరుక్షణమే వెనుదిరిగి ప్రాణాలపెట్టికొద్దీ పక్క బలంచూపి పారిపోతున్నారు. వృద్ధపూజారి యీ దారుణవార్తలను వింటూనే గజగజ వణికి పోయాడు. వెనువెంటనే శ్రీ సోమనాథుని దివ్యమంగళవిగ్రహాన్ని మనస్సులో ధ్యానించి మనశ్శాంతిపొందటానికి ప్రయత్నించాడు.

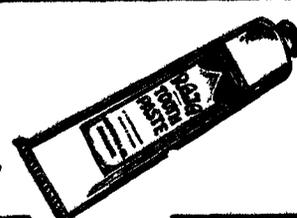

అంబికి, మంబయ్యపూ.

రాజా టూత్ పేస్టు

పింఠంవలె తాళుకొనక పొర్లించి మంచి కడుక్కడం అందజేయవచ్చు.

Use RAJA KASTURI SOAP for luxury Bath, RAJA BAR SOAP for easy washing.

MANYAM & CO.,

Raja Snow Buildings, Bangalore-3   Branches: Bombay, Madras, Madurai.

ఆరోజు సోమనాథునికి యథావిధిగా పూజాదికాలు నెరవేరుస్తున్న వృద్ధఅర్చకుని కర్ణాలకు దేవాలయ ఆవరణలో ప్రజల గడ విడ భ్యనులు వినవచ్చాయి. ఆయన గాత్రం కంపించటంతో ఉద్ధరిణితో చేతిలోనికి తీసుకున్న అర్చకలూ అల్లగానే నేలమీద ఒలికిపోయాయి. ఈ విపరీత కార్యానికి ఆయన మనస్సు కల్లోలంతో సంతుభితమయిపోయింది. మరుక్షణమే ఆయన పూజ నిలిపి సంగతి తెలుసుకోవటానికి గర్భగుడిలోనుంచి బయటకు వచ్చాడు. సర్వతప్రాంతాలలో నివసించే ఆయన మిత్రుడు ఒక కాయన రొప్పుకుంటూ సందర్శనలను వివరిస్తున్నాడు.

“సర్వమానాశనమయిపోయే శమయం దాపురించింది. రాజధానినగరాన్ని శత్రువులు ముట్టడించివేశారు. ఇంచుమించు వారు విజయంపొందినట్లే. దేవాలయం దోపిడీకోసం ఆమెచ్చుకు ముందుకువచ్చుకుని వచ్చివేస్తున్నాడు.”

ఈమాటలను చెబుతూనే ఆయన వణికిపోసాగాడు. అక్కడ మూగిఉన్న జనం కొయ్యిబారిపోయారు. వృద్ధఅర్చకుని రెండు నేత్రాలలోనుంచి బాష్పాలు జలజలా కురిసి తెల్లనిగడ్డంలో చిక్కుపడిపోయాయి. “ప్రభూ! సోమనాథా! దీనబంధూ! సర్వ రక్షకుడవు. నిన్ను నీవు రక్షించుకోలేవారండీ! అన్నిటికీ నీవేఉన్నావు” అంటూనే శ్రీ సోమనాథుని విగ్రహాన్ని తన వేడికన్నీళ్లతో అభిషేకించివేశాడు వృద్ధకు.

3

కాని ఒకరోజు పూర్తిగా గడవలేదు. శత్రుసైన్యంవచ్చి ఆ పవిత్ర దేవాలయాన్ని ముట్టముట్టివేసింది. ఆ చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాల ప్రజలూ, దేవాలయ అర్చకులూ కూడా తమ భగవంతుణ్ణి కాపాడుకోవటానికి ధైర్యసాహసాలతో శత్రువులను ఎదిరించివేశారు.

“స్వామి అపార మహిమోపేతుడు. ఆయన తన దేవాలయాన్ని ముట్టడించబోయే ప్రతివిరోధిని ఓడించివేస్తాడు. తన భక్తులను తప్పక రక్షిస్తాడు” అంటూ అర్చకులు ఎలుగెత్తి చాటుతూ ప్రజలను ఉత్సాహపూరితుల్ని చేయసాగారు. దేశంలోని రాజులూ, సామంత రాజులూ అంతా తమతమ సైన్యాలతో దేవాలయరక్షణకి వచ్చివేశారు. రెండు అహారాత్రాలు వారంతా దుర్భేద్యమైన ఆలయ ప్రాకారాల వెనకనుంచి బలంగా పోరాడారు. మూడవరోజు పరిస్థితుల్ని గమనించిన మహమ్మద్ యించుమించు తన ఓడిపోతున్నాననే అనుకోసాగాడు. హిందూ సైనికులు దేవాలయంచుటూ నిలిచి తీవ్రంగా శత్రుసైనికులతో పోరాసాగాడు.

మహమ్మద్ సైన్యం వారిని తొలగించుకొని ఆలయప్రవేశం చేయటానికి ఏమాత్రమూ సందేశం దాకట్టుదిట్టంగా నిలిచిన హిందూ సైనికులను చూశాడు మహమ్మద్. అట్లా చూస్తూనే చటుక్కున గుఱిందిగి నేలమీద మోకాళ్ళమీద నిలచి గొంతెత్తి అల్లాను ప్రార్థించసాగాడు.

ఆయన వింత ప్రవర్తనను చూస్తూ మొదట యవన సైనికులు విసుపోయారు. మరుక్షణమే వారికి తమరాజువేసిన ఎత్తు తెలియవచ్చింది. దానితో వారుకూడా నేలకుదుకి ఆయనను అనుకరించ సాగారు. ఈ విధంగా వారంతా ప్రార్థిస్తున్నట్లుగా నటిస్తూనే మోకాళ్ళమీద పాకి ముందుకు సాగిపోయారు. చివరకు దేవాలయ ద్వారాలవద్దకు చేరుకొని చూతూత్తుగా లేచి నిలువబడి ద్వారాలను రక్షిస్తున్న హిందువులను మెరపులా పడకొట్టివేసి, వారిచేత తిరిగి చెప్పలు తినకుండానే ఒక పెద్ద ప్రవాహంలాగా ముందుకు ఆలయంలోకి తోసుకపోయారు. “ఖుదాహై! ఖుదాహై! (భగవంతుడున్నాడు)” అనే నినాదాలు దేవాలయ ప్రాంగణమంతటా నిండిపోయి హిందూ సైనికుల హృదయాలలో దారుణ శిలాపాతం కలుగచేశాయి.

4

గర్భగుడిలో శ్రీ సోమనాథుని పవిత్ర మూర్తికి ఎదురుగా నిలిచి వృద్ధార్చకుడు నిలువెల్లా వణికిపోతూ భగవంతుని అనేక విధాల ప్రార్థించసాగాడు. మిగిలిన అర్చకులంతా ఆయన చుట్టూ మూగి తమ దేవుణ్ణి యీ అంత్యక్షణాలలో రక్షించుకునేందుకు ఉపాయాలు అన్వేషించసాగారు. ఆక్షణానే మహమ్మద్ పెద్దపెద్దఅంగలు వేస్తూ తీవ్రంగా వారిముందుకు వచ్చి నిలిచాడు.

వృద్ధార్చకుడు ఆ కఠినహృదయనివైపు ఒకసారి కన్నీళ్ళు నిండిన కళ్లతో చూశాడు. ఆ వెంటనే దీన సర్వరంతో జాలిగొలిపే వాక్యాలతో “మా భగవంతుని దివ్యమంగళ విగ్రహాన్ని నుకువదలివేసినట్లయితే మీకు

కౌవలసినంత ధనం యిస్తాను. ఏమి కావాలన్నా కోరుకోండి” అంటూ వేసిన సాగాడు.

ఈ కరుణాలాపాలను వింటూనే మహమ్మద్ హేళనగా పెద్దపెట్టున విరగబడినవ్వేశాడు. ఆ అపహాస తీరంగాలు అర్చకుల హృదయాలను భయాందోళనలతో ఊపివేశాయి. చివరకు నవ్వు నిలిపి వేసి కర్కశంగా “పీలులేదు. నేను విగ్రహా విక్రేతను కాను. విగ్రహా విధ్వంసించి” అన్నాడు.

మరుక్షణమే తనచేతిలోఉన్న ఇనుప ఆయుధాన్ని ఎత్తి విగ్రహాన్ని ఒకే ఒక చెబ్బితో రెండుగా పగులొట్టివేశాడు. ఒక విఘడియకాలం నేలమీద ఎఱిసి చారికలతో రక్తం ప్రవహించినట్లు కనబడింది. పూజారులు గ్రుడ్లు పెద్దవిచేసి నేలవంకకే చూశారు. కాని అది రక్తంకాదనీ, సోమనాథ విగ్రహంలో దాచబడిన అమూల్య మైనతల్పాలూ మూణిక్కాలూననీ గ్రహించటానికి వారికి ఎంతోనేపు పట్టలేదు.

తిరిగి మహమ్మద్ మరోసారి ఆయుధాన్ని ఎత్తి ఒకే వేటుతో వృద్ధార్చకుని శిరస్సు భిన్నం చేసివేశాడు. ఈ క్షింసాకాండనంతా చూస్తూనే మిగిలిన అర్చకులంతా ప్రాణభీతితో ఎక్కడి వారక్కడ సముద్ర తీరానికి పారిపోయి నావలలో ఎక్కి మరక్షిత ప్రదేశాలకు వెళ్లిపోయారు.

ఏ రాజకోశాగారాలలోనూ లేనంతటి అపార సంపదను తనలో భద్రపరచుకొన్న శ్రీ సోమనాథుడు ఆ మహానిధి నిక్షేపాలన్నిటినీ మేచ్చురాజుపరం చేసివేసి, ఆ దేవాలయంలో తన అవతారం చాలించి వృద్ధార్చకుని తనతో తీసుకొని కైలాస శిఖరా అకు నిష్క్రమించాడు.

యవన సైనికుల పొడుగైన ఆయుధాలు తగిలి దేవాలయ ఘంటికలన్నీ ఖంగుమంటూ ప్రోగి వారి దిగ్విజయాన్ని నలుచైత్రులా చాటివేశాయి.

స్వతుంబ నియంత్రణం
గర్భనిరోధానికి

ప్రస్తుత సేవించదగిన సెన్యు టేబ్లెట్స్ (రిజిస్టర్డ్) గర్భము రాకుండుండుకు తీరికగానాటిలో వేసుకొని ఐంగేముందు 12 రోజులు ముందు వాడిన యడల గర్భధారణ కాకుండా చేయును..

ప్రతిరోజు, షాకెట్టు
24 మాత్రలు
వెల 12/- వి.పి.
ప్రతిపాటించుకును

ఇండియాలోను, విదేశాలలోను
ఈమందు వాడినవారు అయాది-
శంగా అనేక యోగ్యతాపత్రము
లను పంపియున్నారు...

SEENU & CO.,
28, K. TANDAVARAYA GRAMANI ST. - MADRAS-21.

(ADVT. PERMITTED UNDER G. O. MS. NO. 42, 1947)